

Milloin uusi kuvailu / milloin uusi ISBN

Heidi Ronkainen, 17.12.2020, Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut

ISBN- ja ISMN-tunnus

- ISBN on uniikki kansainvälinen tunniste kirjoille
- ISMN on vastaavasti nuottijulkaisujen tunnus
- Käytännössä samat periaatteet koskevat molempia
- Tunnuksia käytetään kirja-alalla ja kirjastoissa esim. hankinnan, jakelun, myynnin, varastoinnin, tiedonhaun yms. apuna
- Tunnukset annetaan vain julkiseen käyttöön tarkoitetuille julkaisuille
- Tarkoituksena on identifioida yksittäinen julkaisu ja sen eri julkaisumuodot

ISBN-tunnuksen rakenne

- ISBN 978-951-98548-9-2

978	=	etuliite
951	=	maatunnus tai kieliryhmän tunnus
98548	=	kustantajatunnus
9	=	julkaisutunnus
2	=	tarkistusmerkki

Etuliite 978 on EAN-13 -tunnuksen etuliite
Maatunnus 951 tai 952 kertoo, että kirja tai muu erillisteos on julkaistu Suomessa.
Kustantajatunnus vaihtelee yhdestä viiteen merkkiin kustannustoiminnan laajuuden mukaan.
Julkaisutunnus yksilöi tietyn kustantajan yksittäisen julkaisun.
Tarkistusmerkki lasketaan vastaavan EAN-13 laskukaavalla (modulus10) eikä se voi enää olla X-kirjain.

Apuvälineitä

- [ISBN-keskuksen asiakaswiki](#)
- Ja siellä ISBN-käyttöopas
- [Kustantajarekisteri](#)
  - esim. ISBN **978-951-1-38603-2**
- [Global Register of Publishers](#)

Uutta ISBN-tunnusta ei tarvita, kun kyseessä on

- hinnanmuutos
- painovuoden muutos
- kirjoitus- tai painovirheiden korjaus
- kansikuvan muutos
- kirjapainon muutos
- muuttamaton painos tai lisäpainos
- kirjaan merkittynä esim.
  - 2. painos
  - lisäpainos
  - 2. tarkistettu painos
  - 2. korjattu painos

Tietueessa esim. 500 __ \$a Lisäpainokset: 13. painos 2006.

Uusi ISBN tarvitaan

- jos julkaisun sisällössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia tai jos julkaisun fyysisessä tai elektronisessa muodossa on tapahtunut muutoksia
- Kirjaan merkittynä esim.
  - 2. painos
  - 2. uudistettu painos
  - 2. laajennettu painos
  - 2. tarkistettu painos
  - 2. korjattu painos

Uusi ISBN tarvitaan seuraavissa muutoksissa

- uusi koko
- uusi nimeke tai alanimeke
- tekijän nimi muuttuu
- uusi kustantaja
- sarjaan sisällyttäminen
- eri kieliversiot
- näköispainos, jolla ei ole tunnusta ennestään
- sisällönmuutos, kun kyseessä ei ole virheiden korjaus
- käyttörajoitukset (esim. muutos tulostettavasta ei-tulostettavaan, DRM)

Esimerkki; 2. uudistettu painos (ISMN)

024 2_ \$a 979-0-55001-396-4

100 1_ \$a Leinonen, Antti, \$e säveltäjä.

245 10 \$a Mikä boogie? : \$b kaiken maailman musiikkia harmonikalle / \$c Antti Leinonen.

264 _1 \$a [Suomi] : \$b Antti Leinonen, \$c 2016.

024 2_ \$a 979-0-55001-431-2 \$q nidottu

100 1_ \$a Leinonen, Antti, \$e säveltäjä.

245 10 \$a Mikä boogie? : \$b kaiken maailman musiikkia harmonikalle / \$c Antti Leinonen.

246 11 \$a Accordion boogie? : \$b music from the world

250 __ \$a 2. uudistettu painos = \$b 2nd edition.

264 _1 \$ [Helsinki] : \$b Antti Leinonen, \$c [2017]

546 __ \$a Esipuheen kieli: suomi, englanti.

Esimerkki: uudistettu painos/uusi teos

Jos uudistetun painoksen sisältö on muuttunut paljon, käsitetään julkaisu uutena teoksena. Uudistettu painos saa uuden ISBN-tunnuksen ja kuvailun ja edellisestä versiosta tehdään suhdetiedot 700/730-kenttään (i-kenttään 'Teoksen perustana')

Esim.

700 1_ #i Teoksen perustana: #a Pekkala, Elise, #d 1959- #t
Hankintojen kilpailuttaminen

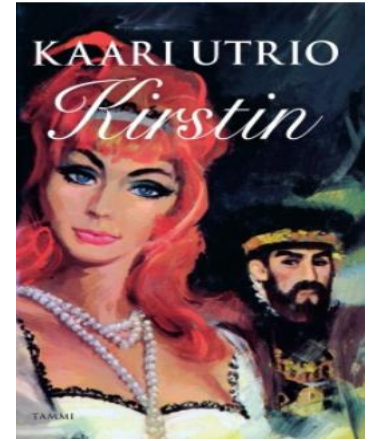
Esimerkki: uusi nimeke

Teos, julkaistu aiemmin eri nimellä:

240 10 \$a Kartanonherra ja kaunis Kirstin

245 10 \$a Kirstin / \$c Kaari Utrio.

- **Vain nimeke on muuttunut**

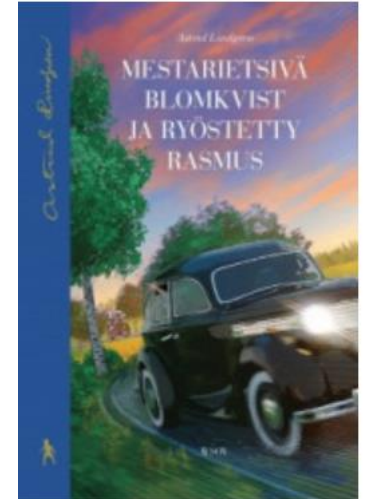

Ekspressio, julkaistu aiemmin eri nimellä:

245 10 \$a Mestarietsivä Blomkvist ja ryöstetty Rasmus / \$c Astrid Lindgren ;
suomentanut Kristiina Rikman.

246 1# \$i Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: \$a Ryöstetty Rasmus ja mestarietsivä

- 240-kentässä on ruotsinkielinen alkuteos

Julkaisumuodon muutokset & uusi ISBN

- julkaisumuodon muutos (esim. kovakantisesta pehmeäkantiseksi)
- julkaisumuodon lisäpiirteen muutos (esim. PDF-versiosta EPUB-versioksi)
- julkaisumuodon ominaisuuden muutos (esim. normaalista fontista isotekstiseksi)

Esimerkki: q-osakentän käyttö

020 __ \$a 978-951-789-660-3 \$q PDF \$q saavutettava

020 __ \$a 978-952-484-871-8 \$q sidottu

020 __ \$a 978-952-484-869-5 \$q kokonaisuus

020 __ \$a 978-951-583-171-2 \$q Svenska litteratursällskapet i Finland \$q nidottu

020 __ \$a 978-91-7353-450-5 \$q Atlantis \$q nidottu

Virheellinen ISBN

- Kun uusi painos on julkaistu virheellisesti edellisen painoksen ISBN-tunnuksella, tunnus korjataan.

Esim.

020 __ \$a 978-952-231-334-8 \$q nidottu \$q korjattu

020 __ \$z 978-952-231-188-7

250 __ \$a 5. uudistettu painos

594 __ \$a ENNAKKOTIETO KANSALLISKIRJASTO. \$5 FENNI

Kustantajan muutokset & uusi ISBN

- jos **kustantaja on sulautunut** toiseen kustantajaan tai **ottanut itselleen toisen nimen** ja ISBN on pysynyt samana, merkitään ensisijaisessa tiedonlähteessä oleva kustantaja oikeaksi kustantajaksi.

esim.

264 _1 #a Helsinki : #b Arkki, #c 2007.

500 __ #a Lisäpainokset: Lisäpainos 2010 (379 sivua, Aurinko Kustannus)

Kustantajarekisterissä

Kustannus oy Arkki

Katuosoite : Lastenkodinkuja 1, PL 184
Postinumero : 00181
Postitoimipaikka : HELSINKI
Puhelinnumero : 041 522 6273
Www : <http://www.kustannusarkki.fi>

Muut nimet

Aurinko Kustannus

Aiemmat nimet

Suomen luterilainen evankeliumiyhdistys
Evankeliumiyhdistys
SLEY-kirjat oy

Kustantajatunnukset (ISBN)

978-951-617
978-951-618
978-952-230

Kustantajan yrityskaupat

- Otava ostanut Liken, Nemon, Atenan, Kariston ja Moreenin
- Vanhat kustantamot ovat jatkossa Otavan imprinttejä ja käyttävät Otavan ISBN-tunnuksia
- Kirjassa on Otavan ISBN, mutta kustantajan nimenä esim. Like
- Vanhat kustantamot on merkitty kustantajarekisterissä lakanneiksi ja siirretty Otavan muiksi nimiksi (paitsi Atena, joka jatkaa omilla tunnuksillaan)

Esim.

020 __ \$a 978-951-1-38603-2

264 _1 \$a Helsinki : \$b Like Kustannus, \$c 2019.

Kustantajarekisterissä

Kustannusosakeyhtiö Otava

Katuosoite : Uudenmaankatu 10
Postinumero : 00120
Postitoimipaikka : HELSINKI
Puhelinnumero : 050 389 3468
Www : <http://www.otava.fi>

Muut nimet

Like kustannus oy, Kustannusosakeyhtiö Nemo, Karisto oy, Moreeni

Aiemmat nimet

-

Kustantajatunnukset (ISBN)

978-951-1

Kiitos!

heidi.ronkainen@helsinki.fi

isbn-keskus@helsinki.fi